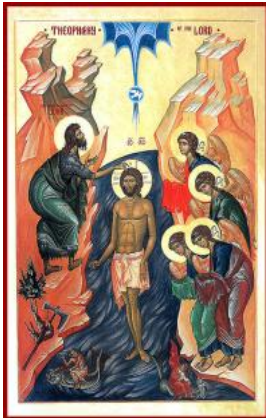

DOOP VAN EN DOOR DE HEER

Dit weekeinde wordt het feest gevierd van de Doop van de Heer. De drie synoptische evangeliën (Matteüs, Marcus, Lucas) stemmen (als men de teksten naast elkaar legt) in hoge mate overeen. Jezus gaat naar de Jordaan, laat zich door Johannes dopen, als Jezus uit het water komt gaat de hemel open en de Heilige Geest daalt als een duif op Jezus neer. Tegelijkertijd klinkt een stem uit de hemel die zegt: “Gij zijt mijn beminde Zoon, in U heb Ik mijn welbehagen”. In het evangelie van Matteüs staat nog vermeld dat Johannes Jezus eerst niet wilde dopen. Johannes vindt dat Jezus hem moet dopen in plaats van dat hij Jezus doopt. Maar Jezus zegt: “Laat het nu zijn; want zo past het ons al wat is vastgesteld te volbrengen”. Pas hierna doopt Johannes Jezus.

In het evangelie volgens Johannes staat geen rechtstreeks verslag van de doop van Jezus. Johannes getuigt dat hij gezien heeft ‘dat de Geest neerdaalde als een duif uit de hemel’ en dat Jezus de Zoon van God is (Joh. 1: 32-34). Interessant wordt de tekst in hoofdstuk 3 (na de bruiloft te Kana en de tempelreiniging). Hier staat het volgende: “Hierna ging Jezus met zijn leerlingen naar het gebied van Judea, waar Hij zich met hen ophield en doopte. Ook Johannes trad als doper op, in Enon bij Salim, een waterrijke plaats, en de mensen kwamen daar naar toe om zich te laten dopen” (Joh. 3: 22-23). Even verder zeggen enkele leerlingen tegen Johannes: “Rabbi, de man die bij u was aan de overkant van de Jordaan, en over wie u getuigenis hebt afgelegd, die is aan het dopen en iedereen loopt naar Hem toe” (Joh: 3: 26). Hoofdstuk 4 begint als volgt: “Toen Jezus te weten was gekomen dat de Farizeeën gehoord hadden dat Hij meer leerlingen trok en doopte dan Johannes – eigenlijk doopte Jezus niet zelf, maar zijn leerlingen – verliet hij Judea en vertrok weer naar Galilea” (Joh. 4: 1-2). In het evangelie volgens Johannes staat dus drie keer dat Jezus ook doopte. De opmerking dat Jezus niet zelf doopte maar zijn leerlingen (het staat eigenlijk tussen haakjes) volgt na drie eerdere bevestigingen dat Jezus wél doopte. Dit plaatst ons voor een dilemma. Doopte Jezus ook en waarmee? Johannes doopte met water ter vergeving van de zonden. Doopte Jezus met de H. Geest? We weten het niet. Het ligt voor de hand dat een latere redacteur het oorspronkelijke manuscript heeft aangepast en in lijn heeft gebracht met de evangeliën van Marcus, Matteüs en Lucas. Misschien heeft hij ook duidelijk willen maken dat Jezus Johannes de Doper niet na deed. Dit zou immers de superioriteit van Jezus aantasten. Hoe het ook zij, vergelijking tussen de vier evangeliën roept interessante vragen op.

SV

Uit: Parochieblad St. Andreasparochie, nr. 1, 11 januari 2014